

GBIF-Sweden Styrgruppsmöte 2011-12-09

Minnesanteckningar

Medverkande: Lars M. Nilsson (VR), Per Ericson (NRM) t. o. m. 7§, Fredrik Ronquist (NRM), Stefan Claesson (NRM) och Anders Telenius (NRM)

Meddelat förhinder: Johan Bäckman (VR)

1§ Mötet öppnas av ordförande Per Ericson, som medverkar t. o. m. 7§, därefter tar Stefan Claesson över ordförandeskapet.

2§ Godkännande av dagordningen med följande tillägg: 1. Behov av dokument rörande relationen GBIF-Sweden – Naturhistoriska riksmuseet (PE). *Tas upp under 6§.* 2. Redovisning från GBIF:s GB18 (LMN). *Tas upp under "Övriga frågor".* 3. Behov av dokument rörande relationen GBIF-Sweden-Svenska Lifewatch. *Tas upp under "Övriga frågor".*

3§ Föregående minnesanteckningar:

- Diskussion utgående från anteckningar från möte 2010-03-22. Då gällande verksamhetsplan betraktades som väl ambitiös, och precisering av uppgifter efterfrågades. *Sådana föreligger i 2012 års planer.* Vidare frågade mötet efter en tydligare beskrivning av relationen mellan GBIF:s aktiviteter och digitaliseringssträvandena vid NRM. *Möts delvis i nu (2011) föreslaget dokument (se under "Övriga frågor").* I verksamhetsplanen för 2010 angavs att GBIF-Sweden skulle söka anslag från FORMAS. *Detta har ej skett 2010-2011 men under 2012 planerar man att undersöka möjligheterna att söka medel för teknikutveckling för digitalisering, t. ex. från FORMAS.* Budgeterat överskott planerade då användas till stöd för mobilisering av data från de större leverantörerna. *Så har också skett och redovisning skall inkomma inom kort.* Den utvärdering av GBIF som förutskickades skulle ligga till grund för ny ansökan till VR 2011. *Utvärderingen utfördes aldrig, men nya medel har nu beviljats varför punkten utgår.* GBIF-rådet skulle mötas 2011 – vilket genomfördes – och bör därefter avtäckas. *Återstår.*
- Noter från senast föregående möte (2011-04-05) kommenteras vid nästa styrgruppsmöte. *Återstår.*

4§, 5§ Styrgruppens resp. referensgruppens framtida roller diskuterades.

- Oklarhet föreligger huruvida VR vill delta framöver. Tidigare reglerades förhållandet mellan NRM/GBIF och VR genom ett kontrakt av annat slag än som gäller framöver. Numera betraktas GBIF-ansökan likvärdig med vilken annan ansökan

om medel som helst, och därmed förfaller antagligen VR:s anspråk på representation i projektets styrningsfunktion. *LMN undersöker VR:s ståndpunkt men sannolikt har GBIF i fortsättningen enbart att vända sig till den av VR:s handläggare som handhar projektet för synpunkter.* FR vill dock gärna ha VR med i lämpliga sammanhang även i framtiden. I och med detta bör den roll Johan Bäckman har i styrgruppen som VR:s representant utgå, men Johan fortfarande erbjudas möjlighet ingå som av NRM utsedd representant för avnämare av GBIF:s tjänster.

- SC påpekar att GBIF skulle kunna styras i likhet med den organisation som finns hos Svenska LifeWatch, d. v. s. en styrgrupp (som där utses av rektor vid SLU) och ett råd med representanter från olika intressenter. I så fall skulle NRM utse styrgruppens delegater och rådsmedlemmarna. *Frågan får åter behandlas vid nästa möte.*

6§ Verksamhetsberättelsen för 2011 föreligger ännu inte, och bör f. ö. skrivas först när innevarande år är slut. PE påpekar att styrgruppen vid mötet 2010-03-22 i förhållande till då gällande verksamhetsberättelse önskade att relationen mellan GBIF och NRM i övrigt skulle klargöras. Ett utkast till sådan text presenterades nu, och synpunkter på denna skall lämnas direkt till PE av styrgruppens medlemmar senast 2012-01-31. *Frågan tas upp vid nästa möte.* LMN anser vidare att NRM:s ambition beträffande digitalisering då skall redovisas för att kunna ställas i relation till GBIF:s aktiviteter.

7§ Förslaget till femårig verksamhetsplan diskuterades. JB har lämnat skriftliga synpunkter som bilägges detta protokoll. LMN är nöjd med skrivningarna men trycker på ett par punkter: Det föreslagna Nordiska samarbetet bör vara prioriterat liksom repatriering av data, bl. a. eftersom detta ger nya möjligheter att söka mer medel för arbetet. De mätbara målen under delmål 1 måste göras tydligare (och realistiska). Det är också bra att i den inledande texten ange att observationsdata dominerar bland det GBIF erbjuder världen över. Därmed kan inriktningen mot eftersatt samlingsredovisning tydligare motiveras. Han efterfrågar även en passus om att vi bör kunna arbeta/ta ledningen i arbetet för att profilera GBIF inom IPBES. Ett sätt att bidra därtill kan vara att genomföra en databristanalys. SC vill att relationen till Svenska LifeWatch skrivs in i planen. Verksamheterna skulle må bra av att de olika rollerna förtydligas. I övrigt lämnas detaljförslag på förbättringar av texten i verksamhetsplanen till AT/FR vid ett senare tillfälle. *Förändringar införs.*

8§ SC lämnar på liknande sätt detaljförslag till förändringar i 2012 års plan senare. LMN har inga särskilda synpunkter att ge mer än att han uppskattar sammanräkningen av antalet mandagar ("ange gärna fördelningen i % mellan olika prioriterade uppgifter (Portal, Contents, Users, Repatriation") och att ambitionen i det mätbara målet under Delmål 1 måste korrespondera med texten i femårsplanen. *Förändringar införs.*

9§ Val av ny styrgrupp ajournerades av ovan angivet skäl. *Kvarstår till nästa styrgruppsmöte.*

10§ LMN och SC avtackades efter stora och mångåriga insatser för GBIF-Sweden. Deras gåvor bestod av Entomologiska föreningen/NRM:s bestämningsböcker för gräshoppor resp. trollsländor samt en presentbok "Cinema Theatres in Sweden" av Kjell Furberg (med anspelning på försvinnande "biodiversitet").

Övriga frågor:

Kort sammanfattning av GB18 (LMN):

GBIF går nu in i fas 3 av det globala arbetet. Osäkra förhållanden råder eftersom Japan beslutat skära ned sitt bidrag till GBIF med 80%, samtidigt som USA avstår helt på federal

nivå. Ny MoU skall signeras och nu mer än någonsin är GBIF beroende av sina medlemmar! GBIFs "Executive Secretary" Nick King ersätts av Donald Hobern, vilken dels tidigare under organisationens historia lett GBIF, dels är "Director" för Atlas of Living Australia. IPBES nämns men LMN anser att GBIF borde driva på mer för att profileras inom detta initiativ. Sverige förväntas ta initiativ till workshop för teknikutveckling (i samband med GB19?) vilket måste meddelas GBIF centralt.

Synpunkter på relationen GBIF-Sweden – Svenska LifeWatch (SC):

Nära och goda relationer mellan de båda organisationerna måste utvecklas, t. ex. genom att utse en LifeWatch-representant i den nya styrgruppen. Relationen måste även tydliggöras i skrift, t. ex. i form av ett "Letter of intent". Detta skall också skrivas in i den långsiktiga verksamhetsplanen.

Nästa möte föreslås till onsdag 14 mars 2012. *Definitivt besked lämnas senare.* Därefter avslutades mötet.

Bilaga:

Johan Bäckmans skriftliga kommentar till utsänt material:

"Mina reflektioner är sett från Lundahorisont och i en forskarmiljö.

Rent generellt har jag inga stora eller principiella invändningar mot planen, mitt intryck är att arbetet fortskrider bra och att planen ligger väl i linje med uppdraget. Specifika planen 2012 följer väl verksamhetsplanen. Det är ju väldigt mycket "bara att jobba på" med det ni gör - och ni gör bra!

Bästa hälsningar,
Johan

Verksamhetsplanen 2012-2016

I inledningen skriver du att tillgängligheten och nyttjandet av GBIF-data ska öka. Applåderas! Givetvis är era planerade förbättringar av portalen viktiga men i synnerhet "Kontaktytorna mot användare skall breddas" samt "anordna forskarmöten samt medverka aktivt och informera om vår verksamhet vid viktigare konferenser" tror jag kommer att ge effekt.

Det står också "inslaget av ekologiska och genetiska data ska bli större och integreras i systemet". Det är intressant - i synnerhet för sådana som vi biologer på ekologihuset. Mer konkret, vad tänker ni er för data då? Hur ska ni hantera detta? Vi har redan problem att hantera historiska data och med de nya tekniker och metoder som kommer i allt snabbare takt, så accelererar behovet av stöd när det gäller hantering av det jag kallar "ekologiska data".

Att hantera "ekologiska och genetiska data" kan bli ett åtagande som är hur stort som helst och särskilt på längre sikt mycket större än samlingsdata. Vad har ni för tankar/planer om detta? Ser ni ett skifte på sikt från samlingsdata till ekologiska data? Jag tänker att på sikt kommer samlingarna att vara "klara" (i den mån något nånsin blir det) och bara

kräva underhåll/kompletteringar. Då kanske resurser frigörs som kan riktas mot insatser ekologiska/genetiska data. ?

En annan reflektion jag gör inför utsagan är att antalet aktörer som erbjuder hantering av biodiversitetsdata - i Sverige såväl som internationellt - växer snabbt. I det projekt jag arbetar har vi på olika sätt kontakt med eller kännedom om med t.ex. LifeWatch Sweden, Artportalen, WRAM och GBIF Sweden. Vi har redan dataset i bland annat de internationella initiativen MoveBank och Wildlife Tracking/Seaturtle.org

Det är svårt för forskarna att förstå var man lämpligast ska vända sig för att publicera, arkivera eller online-analysera sina data. Kanske kunde GBIF Sweden, som den största operativa aktören i Sverige, ta en tydligare ledarroll här och presentera en "karta" över de Svenska resurser som finns, försöka samordna ansvarsområden/aktiviteter och utarbeta någon slags riktlinjer eller guide till en forskare som arbetar inom "biodiversitetsområdet". Jag har själv ibland svårt att ge ett tydligt svar på frågan "Vad gör jag lämpligast med mitt dataset?" när en forskarkollega frågar. Är detta en relevant roll och verksamhet för GBIF Sweden framöver?

Jag tycker att det är viktigt att delmål 3 "Att den nationella portalen blir Sveriges viktigaste centrum för data och information om global biologisk mångfald" uppnås och att det uppfattas så av forskarna. OM det uppnås gör även efterföljande delmål det. Fortfarande är en vanlig uppfattning åtminstone bland biologer i Lund är att GBIF är en databas i stort sett bara för specimens vid NRM och andra museisamlingar. Det saknar på intet sätt värde, men jag läser in mer än så i delmål 3. Är det rätt uppfattat av mig?

Ursäkta detaljfråga, men under mätbart mål (delmål 3), är antal sajtbesök en relevant måttstock? Kan man inte mäta nyttjande av GBIF-data (nerladdningar/sökningar e.dyl.) i alla fall som ett komplement? Sajtbesök = kännedom om GBIF / nyfikenhet... nåt. Men börjar man söka, nyttja kartverktyg, ladda ner = använder GBIFdata.

I powerpoint-presentationen (s. 21) skriver ni att ni på kort sikt vill börja hantera "flyttdata". Vad är det? Det är fina resultat ni presenterar, ser mycket lovande ut inför kommande period!"

Vid anteckningarna
Anders Telenius